

## Цар Лазар и царица Милица /Вукова збирка

(о боју Косовском)

1. Цар Лазаре сједи за вечеру,
2. Покрај њега царица Милица;
3. Вели њему царица Милица:
4. „Цар-Лазаре, Српска круно златна!
5. „Ти полазиш сјутра на Косово,
6. „С’ собом водиш слуге и војводе,
7. „А код двора ни ког’ не остављаш
8. „Царе Лазо! Од мушкијех глава
9. „Да ти може књигу однијети
10. „У Косово и натраг вратити;
11. „Одводиш ми девет миле браће,
12. „Девет браће, девет Југовића:
13. „Остави ми брата бар једнога,
14. „Једног брата сестри од заклетве.”
15. Њој говори Српски кнез Лазаре:
16. „Госпо моја, царице Милице!
17. „Кога би ти брата највољела
18. „Да т’ оставим у бијелу двору?”—
19. „Остави ми Бошка Југовића.”
20. Тада рече Српски кнез Лазаре:
21. „Госпо моја, царице Милице!
22. „Када сјутра бијел дан осване,
23. „Дан осване и огране сунце,
24. „И врата се отворе на граду,
25. „Ти ишетај граду на капију,
26. „Туд’ ће поћи војска на алаје:
27. „Све коњици под бојним копљима,
28. „Пред њима је Бошко Југовићу,
29. „И он носи крсташа барјака;
30. „Кажи њему од мене благосов,
31. „Нек да барјак, коме њему драго,
32. „Па нек с тобом код двора остане.”
33. Кад у јутру јутро освануло
34. И градска се отворише врата,
35. Тад’ ишета царица Милица,
36. Она стаде граду код капије,
37. Ал’ ето ти војске на алаје:
38. Све коњици под бојним копљима,
39. Пред њима је Бошко Југовићу
40. На алату вас у чистом злату,
41. Крсташ га је барјак поклопио,
42. Побратиме! До коња алата;
43. На барјаку од злата јабука,
44. Из јабуке од злата крстови,
45. Од крстова златне ките висе,
46. Те куцкају Бошка по плећима;
47. Примаче се царица Милица,
48. Па увати за узду алата,
49. Руке склопи брату око врата,
50. Пак му поче тихо говорити:
51. „О мој брате, Бошко Југовићу!
52. „Цар је тебе мене поклонио,
53. „Да не идеш на бој на Косово,
54. „И тебе је благосов казао,
55. „Да даш барјак, коме тебе драго,
56. „Да останеш са мном у Крушевцу,
57. „Да имадем брата од заклетве.”
58. Ал’ говори Бошко Југовићу:
59. „Иди, сестро, на бијелу кулу:
60. „А ја ти се не бих повратио,
61. „Ни из руке крсташ барјак дао,
62. „Да ми царе поклони Крушевац;
63. „Да ми рече дружина остала:
64. „Гле страшивца, Бошка Југовића!
65. „Он не смједе поћи у Косово
66. „За крст часни крвцу прољевати
67. „И за своју вјеру умријети.”
68. Пак проћера коња на капију.
69. Ал’ ето ти старог Југ-Богдана
70. И за њиме седам Југовића,
71. Све је седам устављала редом,
72. Ал’ ниједан ни гледати не ће.
73. Мало време за тим постајало,
74. Ал’ ето ти Југовић-Воина,
75. И он води цареве једеке
76. Покривене са сувијем златом,
77. Она под њим увати кулаша,
78. И склопи му руке око врата,
79. Па и њему стаде говорити:
80. „О мој брате, Југовић-Воине!
81. „Цар је тебе мене поклонио,
82. „И тебе је благосов казао,
83. „Да даш једек’, коме тебе драго,
84. „Да останеш са мном у Крушевцу,
85. „Да имадем брата од заклетве.”

86. Вели њојзи Југовић Воине:  
87. „Иди, сестро, на бијелу кулу;  
88. „Не би ти се јунак повратио,  
89. „Ни царева једеке пустио,  
90. „Да бих знао, да бих погинуо;  
91. „Идем, сејо, у Косово равно  
92. „За крст часни крвцу прољевати  
93. „И за вјеру с браћом умријети.”  
94. Пак проћера коња на капију.  
95. Кад то виђе царица Милица,  
96. Она паде на камен студени,  
97. Она паде, пак се обезнани;  
98. Ал’ ето ти славнога Лазара,  
99. Када виђе госпођу Милицу,  
100. Уд’рише му сузе низ образе;  
101. Он с’ обзире с десна на лијево,  
102. Те дозивље слугу Голубана:  
103. „Голубане, моја вјерна слуго!  
104. „Ти одјаши од коња лабуда,  
105. „Узми госпу на бијеле руке  
106. „Пак је носи на танану кулу;  
107. „Од мене ти богом просто било!  
108. „Немој ићи на бој на Косово  
109. „Већ остани у бијелу двору.”  
110. Кад то зачу слуга Голубане,  
111. Проли сузе низ бијело лице,  
112. Па одсједе од коња лабуда,  
113. Узе госпу на бијеле руке,  
114. Однесе је на танану кулу;  
115. Ал’ свом срцу одољет’ не може,  
116. Да не иде на бој на Косово,  
117. Већ се врати до коња лабуда,  
118. Посједе га, оде у Косово,  
119. Кад је сјутра јутро освануло,  
120. Долећеше два врана гаврана  
121. Од Косова поља широкога,  
122. И падоше на бијелу кулу,  
123. Баш на кулу славнога Лазара,  
124. Један гракће, други проговара:  
125. „Да л’ је кула славног кнез-Лазара?  
126. „Ил’ у кули није никога нема?”  
127. То из куле нитко не чујаше,  
128. Већ то чула царица Милица,  
129. Па излази пред бијелу кулу,  
130. Она пита два врана гаврана:

131. „Ој Бога вам, два врана гаврана!  
132. „Откуда сте јутрос полећели?  
133. „Нијесте ли од поља Косова?  
134. „Виђесте ли двије силне војске?  
135. „Јесу ли се војске удариле?  
136. „Чија ли је војска задобила?”  
137. Ал’ говоре два врана гаврана:  
138. „Ој Бога нам, царице Милице!  
139. „Ми смо јутрос од Косова равна,  
140. „Виђели смо двије силне војске;  
141. „Војске су се јуче удариле,  
142. „Обадва су цара погинула;  
143. „Од Турака нешто и остало,  
144. „А од Срба и што је остало,  
145. „Све рањено и искрвављено.”  
146. Истом они тако бесјеђаху,  
147. Ал’ ето ти слуге Милутина,  
148. Носи десну у лијевој руку,  
149. На њему је рана седамнаест,  
150. Вас му коњиц у крв огрезнуо;  
151. Вели њему госпођа Милица:  
152. „Што је, болан! Слуга Милутине?  
153. „Зар издаде цара на Косову?”  
154. Ал’ говори слуга Милутине:  
155. „Скин’ ме, госпо, са коња витеза,  
156. „Умиј мене студеном водицом,  
157. „И залиј ме црвенијем вином;  
158. „Тешке су ме ране освојиле.”  
159. Скиде њега госпођа Милица,  
160. И уми га студеном водицом,  
161. И зали га црвенијем вином.  
162. Кад се слуга мало повратио,  
163. Пита њега госпођа Милица:  
164. „Што би, слуго, у пољу Косову?  
165. „Ће погибе славни кнеже Лазо?  
166. „Ће погибе стари Југо Богдане?  
167. „Ће погибе девет Југовића?  
168. „Ће погибе Милош војевода?  
169. „Ће погибе Вуче Бранковићу?  
170. „Ће погибе Бановић Страхиња?”  
171. Тада слуга поче казивати:  
172. „Сви осташе, госпо, у Косову.  
173. „Ће погибе славни кнез Лазаре,  
174. „Ту су многа копља изломљена,  
175. „Изломљена и Турска и Српска,

176. „Али више Српска, него Турска,
177. „Бранећ’, госпо, свога господара,
178. „Господара, славног кнез-Лазара.
179. „А Југ ти је, госпо, погинуо
180. „У почетку, у боју првOME.
181. „Погибе ти осам Југовића,
182. „Ђе брат брата издати не шћеде,
183. „Доклегође један тецијаше;
184. „Још остаде Бошко Југовићу,
185. „Крсташ му се по Косову вија;
186. „Још разгони Турке на буљуке,
187. „Као соко тице голубове,
188. „ Ђе огрезну крвца до кољена,
189. „ Ту погибе Бановић Страхиња.
190. „Милош ти је, госпо, погинуо
191. „ Код Ситнице код воде студене,
192. „Ђено много Турци изгинули;
193. „ Милош згуби Турског цар-Мурата
194. „ И Турака дванаест хиљада;
195. „ Бог да прости, ко га је родио!
196. „Он остави спомен роду Српском,
197. „Да се прича и приповиједа
198. „Док је људи и док је Косова.
199. „А што питаш за проклетог Вука,
200. „Проклет био и ко га родио!
201. „Проклето му племе и кољено!
202. „Он издаде цара на Косову
203. „И одведе дванаест хиљада,
204. „Госпо моја! Љутог оклопника.”